

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ**

**ПРАВИ ИЗБОР
ФАКУЛТЕТ СА ТРАДИЦИЈОМ**

ИНФОРМАТОР 2009

ДЕКАНАТ ФАКУЛТЕТА

ДЕКАН

Проф. др Борко Крстић
dekan@eknfak.ni.ac.yu

ПРОДЕКАНИ

Проф. др Евица Петровић
Продекан за материјално-финансијска питања
evica@eknfak.ni.ac.yu

Проф. др Драгана Раденковић-Јоцић
Продекан за научни рад
draganarj@yahoo.com

Проф. др Милош Тодоровић
Продекан за наставна и студентска питања
milos.todorovic@eknfak.ni.ac.yu

Адреса: Економски факултет Универзитета у Нишу
Трг краља Александра Ујединитеља 11
18000 Ниш
Србија

Телефони:

Деканат	(+381 18)	528-601 523-859 (факс) 528-603 (продекани)
---------	-----------	--

Институт	528-606 523-268 (факс)
----------	---------------------------

Секретар	528-667
Савез студената	528-617 и 528-619
AISEC	528-647
Евиденција за наставна и студентска питања	528-609 и 528-678
П. Фах	121

E-mail: ekonomski@eknfak.ni.ac.yu

Home page: <http://www.eknfak.ni.ac.rs>

**ПОШТОВАНИ СТУДЕНТИ,
ДОБРОДОШЛИ НА
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ**

Пред вама је публикација која вам омогућује да се упознате са основним информацијама о Економском факултету у Нишу, о наставном плану, условима за упис, режиму студија и организацији Факултета. Публикација је намењена студентима, као и ученицима средњих школа који су заинтересовани за студије на Економском факултету Универзитета у Нишу.

I ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ ФАКУЛТЕТА

Наставни план Економског факултета у Нишу конципиран је на савременим основама, по угледу на наставне планове факултета економије и менаџмента тржишно развијених земаља.

ПРВА АКРЕДИТОВАНА ВИСОКОШКОЛСКА ИНСТИТУЦИЈА У СРБИЈИ КОЈА НУДИ ЕКОНОМСКО ОБРАЗОВАЊЕ ЈЕ ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Наставни план Економског факултета у Нишу је максимално усклађен са болоњским процесом. Према одлуци Наставно-научног већа Економског факултета у Нишу настава се од школске 2007/2008. године одвија по новом наставном плану. Академске студије су организоване по систему 4+1+3 (4 године основне студије, 1 година мастер и 3 године докторске студије).

Дакле, структура новог наставног плана је следећа:

АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

1. ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	(4 године)
2. ДИПЛОМСКЕ (МАСТЕР) СТУДИЈЕ	(1 година)
3. ДОКТОРСКЕ СТУДИЈЕ	(3 године)

Основне академске студије

Образовна делатност на Факултету на академским студијама остварује се путем предавања, вежби, семинарске наставе, консултација, стручне праксе, менторског рада, факултативне наставе, итд. **Основне академске** студије ће трајати 4 године (8 семестара) у оквиру којих ће функционисати 4 студијска програма. Сви предмети имају недељни фонд часова 6 (предавања и вежбе) и носе по 7 ЕСПБ (Европски систем преносивих бодова). Сви предмети су једносеместрални, што значи да је укупан фонд часова по предмету 90. Једини изузетак представља страни језик који према унапред усвојеним принципима има 2 часа недељно (30 часова по семестру) и носи 2 ЕСПБ. Са семинарским радовима, завршним радом и стручном праксом укупан број ЕСПБ по семестру је 30, тј. 60 ЕСПБ по години студија. Студијски програми на основним академским студијама су:

1. ОПШТА ЕКОНОМИЈА
2. РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ

3. ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ

4. ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ

На студијском програму Пословно управљање настава ће се одвијати на четири смера који ће имати идентичну прву годину студија. Са уписом на студијски програм Пословно управљање студент се одмах опредељује и за један од следећих смерова (модула):

1. МЕНАѢМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА

2. МАРКЕТИНГ

3. МЕЂУНАРОДНИ МЕНАѢМЕНТ

4. МЕНАѢМЕНТ У ТУРИЗМУ

Завршетком наставних активности на основним академским студијама, студент стиче одговарајуће академско звање у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању. Основне академске студије се даље настављају на једногодишње дипломске или мастер студије.

У оквиру **основних академских студија** сваки студијски програм ће садржати 36 предмета од којих су 24 обавезна и 12 изборна. На првој години студија је седам обавезних дисциплина и једна изборна. На другој години студија је девет дисциплина обавезно, а једна изборна уз напомену да су страни језик I и страни језик II дисциплине са мањим фондом часова и носе по 2 ЕСПБ. На трећој години студија је осам дисциплина обавезно, док су 2 предмета изборна, а страни језик III и страни језик IV као и на другој години су предмети са мањим бројем часова и ЕСПБ. На четвртој години студија је осам дисциплина изборно. Током студија студент ће бити обавезан да уради и два семинарска рада, један завршни рад и стручну праксу.

Завршетком студија студент стиче одговарајуће академско звање у складу са Законом о високом образовању и добија диплому о високом образовању.

Диплома Економског факултета у Нишу нуди широке могућности запошљавања у предузећима, банкама, осигуравајућим компанијама, трговини, саобраћају, здравству, просвети, државној администрацији, медијима итд. Од 130 анкетираних дипломираних студената Економског факултета у Нишу, њих 69 је потврдило да је у року од шест месеци нашло запослење, а квалитет пружених услуга током студија су оценили просечном оценом 3,79.

Диплома Економског факултета из Ниша је призната како у земљи, тако и у иностранству. Наши студенти обављају најодговорније послове у банкама, јавним предузећима, привреди, Влади Републике Србије, Републичкој управи јавних прихода итд. Са знањима које су показали, нашим студентима је призната факултетска диплома у: Канади, САД, Аустралији, Француској, Италији, Великој Британији, итд.

Такође, наши студенти имају директну проходност на мастер студије на иностраним факултетима. Неки од њих су након завршетка Економског факултета у Нишу успешно наставили мастер студије у Нансију и Клермон Ферану (Француска), Нотингему (Велика Британија), Венецији (Италија), Љубљани (Словенија) итд.

**II ШЕМА НАСТАВНОГ ПЛАНА
ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ**

ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ОПШТА ЕКОНОМИЈА

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Финансијско рачуноводство
3.	Управљање ресурсима предузећа
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Основи филозофије
2. Филозофија економије

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Социологија
2.	Економска географија
3.	Математика
4.	Економске доктрине
5.	Семинарски рад

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Макроекономија
2.	Микроекономија
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Микроекономска анализа
2. Основи организације

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Национална економија
2.	Статистика
3.	Анализа пословних перформанси
4.	Монетарна економија
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Економија јавног сектора
2.	Економика индустрије
3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Политичка економија
2. Економска политика

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијски систем и финансијске институције
2.	Операциона истраживања
3.	Аграрни менаџмент
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Јавне финансије
2. Економске функције

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економика транзиције
3. Специјална рачуноводства
4. Економија капитала и финансирање развоја
5. Планирање и политика предузећа
6. Електронско пословање

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Други страни језик
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Привредно право
5. Пословне финансије
6. Финансијска и актуарска математика

РАЧУНОВОДСТВО, РЕВИЗИЈА И ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијско рачуноводство
2.	Основи економије
3.	Основи менаџмента
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Математика
2.	Национална економија
3.	Статистика
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Социологија

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Маркетинг
2.	Специјална рачуноводства
3.	Теорија и политика цена
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Филозофија економије

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Банкарски менаџмент
3.	Управљачко рачуноводство
4.	Пословне финансије
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Информатика
2.	Специјални биланси
3.	Рачуноводство трошкова
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент
2. Економија јавног сектора

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Операциона истраживања
2.	Јавне финансије
3.	Ревизија
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Економске функције
2. Економске доктрине

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни

1. Финансијска тржишта
2. Међународна економија
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Економика траанзиције
5. Електронско пословање
6. Корпоративно управљање

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Стратегијски менаџмент логистике
2. Анализа пословних перформанси
3. Привредно право
4. Стратегијски менаџмент
5. Аграрни менаџмент
6. Индустијски менаџмент

ФИНАНСИЈЕ, БАНКАРСТВО И ОСИГУРАЊЕ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Макроекономија
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Основи менаџмента
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Јавне финансије
2.	Монетарна економија
3.	Финансијски систем и финансијске институције
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Социологија
2. Статистика

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Финансијска тржишта
2.	Економика индустрије
3.	Микроэкономија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Управљање ресурсима предузећа
2. Маркетинг

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Математика
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Банкарски менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Међународна економија
2.	Информатика
3.	Управљање ризиком и осигурање
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Економска политика
2. Специјална рачуноводства

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Теорија и анализа биланса
2.	Пословне финансије
3.	Економске доктрине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Анализа пословних перформанси
2. Економске функције

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Корпоративно управљање
2. Електронско пословање
3. Економија капитала и финансирање развоја
4. Управљање људским ресурсима
5. Специјални биланси
6. Економија јавног сектора

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Аграрни менаџмент
3. Стратегијски менаџмент логистике
4. Стратегијски менаџмент
5. Економика трговине
6. Финансијска и актуарска математика

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МЕНАЏМЕНТ ПРЕДУЗЕЋА**

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Планирање и политика предузећа
2.	Маркетинг
3.	Основи организације
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Теорија и политика цена

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Привредно право
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Стратегијски менаџмент логистике
4.	Аграрни менаџмент
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Трговински менаџмент
2.	Информатика
3.	Економија јавног сектора

4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Понашање потрошача
2. Корпоративно управљање

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Индустријски менаџмент
3.	Пословне финансије
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Канали маркетинга
2. Монетарна економија

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Међународна логистика
3. Филозофија економије
4. Управљање људским ресурсима
5. Електронско пословање
6. Управљање интелектуалним капиталом

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Финансијска и актуарска математика
2. Банкарски менаџмент
3. Менаџмент у спољној трговини
4. Маркетинг комуницирање
5. Управљање производњом
6. Операциона истраживања

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МАРКЕТИНГ**

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Теорија и политика цена
2.	Основи организације
3.	Маркетинг
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Макроекономија
2. Економика индустрије

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Стратегијски менаџмент
2.	Управљачко рачуноводство
3.	Привредно право
4.	Стратегијски менаџмент логистике
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Трговински менаџмент
2.	Понашање потрошача
3.	Информатика

4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Међународна економија
2. Корпоративно управљање

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Маркетинг комуницирање
2.	Међународни маркетинг
3.	Канали маркетинга
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Пословне финансије
2. Монетарна економија

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Електронско пословање
3. Право ЕУ
4. Међународна логистика
5. Планирање и политика предузећа
6. Економија јавног сектора

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Управљање производњом
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Банкарски менаџмент
4. Право међународне трговине
5. Аграрни менаџмент
6. Операциона истраживања

МЕЂУНАРОДНИ МЕНАЏМЕНТ

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи организације
2.	Међународна економија
3.	Регионална географија света
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Маркетинг
2. Економија капитала и финансирање развоја

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Међународни маркетинг
2.	Банкарски менаџмент
3.	Међународно пословно финансирање
4.	Други страни језик
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Информатика
2.	Планирање и политика предузећа
3.	Међународна логистика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Трговински менаџмент

2. Економија јавног сектора

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Монетарна економија
2.	Менаџмент у спољној трговини
3.	Право међународне трговине
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Индустијски менаџмент

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Право ЕУ
2. Управљање интелектуалним капиталом
3. Електронско пословање
4. Економика транзиције
5. Филозофија економије
6. Корпоративно управљање

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Економика трговине
2. Финансијска и актуарска математика
3. Привредно право
4. Канали маркетинга
5. Операциона истраживања
6. Аграрни менаџмент

**СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ
ПОСЛОВНО УПРАВЉАЊЕ
МОДУЛ
МЕНАџМЕНТ У ТУРИЗМУ**

1. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Основи економије
2.	Основи менаџмента
3.	Финансијско рачуноводство
4.	Управљање ресурсима предузећа
5.	Семинарски рад

2. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Статистика
2.	Анализа пословних перформанси
3.	Национална економија
4.	Изборни
5.	Семинарски рад

Изборни:

1. Економска географија
2. Математика
3. Социологија
4. Економске доктрине

3. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Туристичка географија са основама туризма
2.	Менаџмент у туризму
3.	Међународна економија
4.	Изборни
5.	Страни језик I

Изборни:

1. Основи организације
2. Економска политика

4. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Пословне финансије
2.	Привредно право
3.	Монетарна економија
4.	Економика туризма
5.	Страни језик II

5. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Регионална географија света
2.	Маркетинг

3.	Информатика
4.	Изборни
5.	Страни језик III

Изборни:

1. Финансијска тржишта
2. Трговински менаџмент

6. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Банкарски менаџмент
2.	Агенцијско пословање
3.	Други страни језик
4.	Изборни
5.	Страни језик IV

Изборни:

1. Управљачко рачуноводство
2. Аграрни менаџмент

7. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Стручна пракса

Изборни:

1. Економија капитала и финансирање развоја
2. Теорија и политика цена
3. Међународна логистика
4. Филозофија економије
5. Електронско пословање
6. Економија јавног сектора

8. семестар

	ПРЕДМЕТИ
1.	Изборни
2.	Изборни
3.	Изборни
4.	Изборни
5.	Завршни рад

Изборни:

1. Операциона истраживања
2. Менаџмент у спољној трговини
3. Међународни маркетинг
4. Маркетинг комуницирање
5. Стратегијски менаџмент
6. Право међународне трговине

III ИНФОРМАЦИЈЕ О БОЛОЊСКОМ ПРОЦЕСУ НА ЕКОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У НИШУ

На основу примене Закона о високом образовању Републике Србије и стандарда за акредитацију које је прописао Национални савет за високо образовање у наставни план, режим студија и укупно пословање Економског факултета у Нишу су уграђена одређена решења, битно другачија од досадашње праксе.

Рад студената се мери кредитима (ЕСПБ – европски систем преносивих бодова). Један кредит (1ЕСПБ) вреди 25 до 30 сати рада студента (било да је реч о предавањима, вежбама, самосталном раду код куће, раду у групи и сл.). У току једне школске године студент је дужан да освоји 60 ЕСПБ или 30 ЕСПБ по семестру). Након положеног испита студент осваја одговарајући број ЕСПБ који је независан од оцене. Дакле, студент са свим положеним испитима са прве године има укупно 60 ЕСПБ без обзира да ли има све десетке или све шестике на испитима.

На Економском факултету у Нишу сви испити су једносеместрални, носе 7 ЕСПБ и имају шест часова предавања и вежби. Једини изузетак су страни језици који имају фонд од 2 часа и носе 2 ЕСПБ. Кредити се такође добијају и за семинарске радове, завршни рад и стручну праксу. Трећина предмета је изборна што значи да студент сам профилише своје образовање према личном опредељењу.

Коначна оцена на испиту се формира на основу укупне активности студента током семестра. На основу правилника о полагању испита усвојеног од стране Наставно научног већа Економског факултета у Нишу оцена зависи од предиспитних и испитних активности које укупно носе 100 поена. Предиспитне активности чине: предавања, вежбе, колоквијуми итд. Оне носе максимално 50 поена (предавања носе 20 поена, вежбе 10 поена, а на колоквијуму се може максимално освојити 20 поена). Студент је обавезан да изађе и на испит који носи максимално 50 поена. Структура оцене према поенима је следећа:

ОЦЕНА	ЗНАЧЕЊЕ	БРОЈ ПОЕНА
5 (пет)	Није задовољно	Мање од 55
6 (шест)	Довољан	55 – 60
7 (седам)	Добар	60 – 70
8 (осам)	Врло добар	70 – 80
9 (девет)	Одличан	80 – 90
10 (десет)	изузетан	90 – 100

Број ЕСПБ кредита одређује и максимум обавезне литературе из које се спрема испит. Тако је правилником о уџбеницима на Економском факултету у Нишу одређен максимални обим литературе (према унапред дефинисаном формату) од 450 страна. Професори су такође обавезни да дају списак питања за испит. За упис друге године студија је самофинансирајућим студентима неопходно да освоје 37 ЕСПБ. Студентима који се финансирају из буџета Републике Србије је (према одлуци Скупштине Републике Србије из октобра 2008. године) за упис наредне године студија неопходно да остваре 54 ЕСПБ у школској 2009/2010 години.

У оквиру самоевалуације на крају сваког семестра студенти оцењују рад професора у датом семестру. Ова оцена је битна како за самог професора, тако и за Факултет у процесу акредитације.

Све поменуте активности, као и много других су дефинисане стандардима за обезбеђење квалитета које је наставно научно веће већ усвојило и који су објављени на сајту Факултета. За студенте су најзначајнији стандарди за обезбеђење квалитета наставе, стандарди за обезбеђење квалитета рада службе за студентска питања, правилник о полагању испита, правилник о раду библиотеке итд.

Систем кредита би требало да омогући мобилност студената како у Србији тако и у иностранству. Тако студент може да један или више семестара заврши на неком другом факултету, врати се на Економски факултет у Нишу и заврши студије. Ова пракса се убрзано уводи јер наши студенти одлазе на студије у Француску, Италију, Словенију да би завршили један или два семестра, а најчешће је реч о мастер студијама. Мобилност је подржана и пројектима које Економски факултет у Нишу реализује са другим факултетима из земље и иностранства. Тренутно су у току следећи TEMPUS пројекти:

- о реформи мастер студија (са факултетима из Беча (Аустрија), Братиславе (Словачка), Кракова и Жешова (Пољска) и Удина (Италија));

- о билатералном мастер програму *international business development* са високом школом из Клермон Ферана (Француска).

- о научној сарадњи и размени студената и професора са Економским факултетом из Венеције (Италија)

Ови пројекти отварају могућности и за мобилност студената и њихово усавршавање у иностранству.

IV УПИС НА ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

У прву годину основних студија могу се уписати:

- кандидати који имају средње образовање у четворогодишњем трајању економске струке или завршену гимназију;
- кандидати који имају средње образовање у четворогодишњем трајању других струка ако су у претходном образовању савладали програме од значаја за ове студије и то: Политичке економије (Основи економије), Економике предузећа, Националне економије и Статистике.

Кандидати страног држављанства који имају средње образовање у четворогодишњем трајању могу конкурисати за упис у I годину основних студија ако владају српским језиком и ако поднесу доказ о здравственом осигурању, уз услов да плаћају трошкове студија.

Пријемни испит

Кандидати који конкуришу за упис у I годину студија полажу пријемни испит из два предмета, по избору, од следећа четири понуђена:

- **Политичка економија (Основи економије),**
- **Економика предузећа (Пословна економија),**
- **Математика и**
- **Социологија**

Пријемни испит обухвата програмске садржаје који су изучавани у средњој школи у четворогодишњем трајању. Факултет ће припремити посебне приручнике за сваки од предмета из којих се може спремати пријемни испит. Приручници ће моћи да се набаве на скриптарници Економског факултета.

Избор кандидата за упис у I годину основних студија обавља се према резултатима постигнутим на пријемном испиту и према општем успеху постигнутом у средњој школи, а на основу ранг листе која се сачињава према укупном броју бодова сваког кандидата. Кандидат може освојити највише 100 бодова.

Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена из свих предмета у првом, другом, трећем и четвртм разреду помножен са 2. По овом основу кандидат може стећи најмање 16 а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи се заокружује на две децимале.

Резултат који кандидат постигне на пријемном испиту оцењује се од 0 до 60 бодова заокруживањем на две децимале.

Пријемни испит за упис у I годину основних студија организује се независно од броја пријављених кандидата.

Факултет утврђује јединствену ранг листу за кандидате који се финансирају из буџета и оне који плаћају школарину. Место на јединственој ранг листи и број укупно постигнутих бодова одређују да ли кандидат може бити уписан у прву годину основних студија, као и да ли ће бити финансиран из буџета или ће плаћати школарину.

Кандидат може бити уписан на терет буџета ако се налази на јединственој ранг листи до броја одобреног за упис кандидата на терет буџета, који је одређен конкурсом, и има више од 51 бода.

У случају да два кандидата имају исти број бодова на ранг листи они остварују иста права. На пример, Ако су на јединственој ранг листи на последњем месту које остварује право финансирања из буџета и на првом месту које је предвиђено за самофинансирање, оба студента ће бити уписана за финансирање из буџета

Кандидат који плаћа школарину може бити уписан уколико се на јединственој ранг листи налази до броја одобреног за упис кандидата који плаћају школарину, који је одређен конкурсом и има више од 30 бодова. Број студената који ће се финансирати из буџета, као и број студената који ће се самофинансирати до месеца маја одређује Национални савет за високо образовање и Министарство просвете Републике Србије.

Ако се кандидат који је остварио право на упис по конкурс не упише у предвиђеном року, Факултет ће уписати уместо њега другог кандидата, према редоследу на јединственој ранг листи. У процесу акредитације Економском факултету у Нишу је одобрен упис 800 студената на прву годину студија, од чега ће из буџета бити финансирано 350. Одлуку о броју студената који се финансирају из буџета треба да потврди Национални савет за високо образовање (априла или маја 2009. године)

На Универзитету у Нишу Економски факултет уписује највећи број студената. Од економских факултета у Србији, само Економски факултет у Београду уписује већи број студената. У претходних неколико година сви пријављени студенти су уписани на прву годину студија. На пријемном испиту у 2008. години за финансирање из буџета је било неопходно остварити 89,38 поена (збир успеха из средње школе и резултата са пријемног испита).

Документација потребна за пријављивање на конкурс

Кандидати приликом пријављивања на конкурс подносе следећу документацију:

- 1. пријаву за конкурс** (купује се на скриптарници)
- 2. извод из матичне књиге рођених**
- 3. сведочанства свих разреда средњег образовања (оригинал)**
- 4. сведочанство (диплому) о завршном испиту (оригинал)**
- 5. доказ о уплати накнаде за полагање пријемног испита** (на поменути број жиро рачуна у одговарајућем износу).
- 6. доказ о уплати накнаде за полагање допунских испита** (уплата се врши у одговарајућем износу на жиро рачун Економског факултета у Нишу бр. **840-1683666-17**)

Кандидати су дужни да на полагање испита понесу личну карту или пасош.

Упис држављана Србије који су средњу школу завршили у иностранству

Држављани Србије који су средњу школу завршили у иностранству, конкуришу за упис у прву годину основних студија, по претходно обављеној нострификацији њихових сведочанстава стечених у иностранству.

Држављани Србије који су завршили средњу школу у иностранству уписују се под истим условима као и други кандидати.

Упис кандидата са стеченим вишим и високим образовањем

Кандидати са стеченим вишим, односно високим образовањем могу се уписати у прву годину студија, без полагања пријемног испита, у статусу самофинансирајућег студента.

О признавању испита положеним на другим факултетима одлучују предметни наставници на основу захтева које студенти подносе након извршеног уписа.

Упис страних студената

На прву годину основних студија Факултета може се уписати неограничен број кандидата страних држављана. Кандидат - страни држављанин, приликом пријављивања на

конкурс, подноси нострификовану диплому о завршеној средњој школи у четворогодишњем трајању.

Пре уписа кандидат - страни држављанин је дужан да Факултету поднесе доказе:

- да је здравствено осигуран за школску годину коју уписује;
- да влада српским језиком, што доказује уверењем овлашћене комисије.

Припремна настава за пријемни испит

Факултет сваке године организује припремну наставу из предмета који се полажу на пријемном испиту. Кандидати који желе да похађају припремну наставу требало би да уплате на жиро рачун Факултета (840-1683666-17) одговарајући износ.

Припремна настава организује се између завршетка наставе у средњој школи и пријемног испита на Факултету (средином јуна), а изводе је наставници и сарадници Факултета. Пријаве за похађање припремне наставе подносиће се у року који ће бити накнадно објављен у средствима јавног информисања.

Техника полагања пријемног испита

- Пријемни испит организује и спроводи Комисија за упис студената.
- Пријемни испит се полаже истог дана и у исто време из оба предмета које је кандидат одабрао и пријавио.
- Пријемни испит из оба предмета траје 3 сата, (4 школска часа).
- У току испита кандидат самостално решава све задатке и даје одговоре. Свако одступање од тих норми или коришћење недозвољених средстава повлачи удаљавање са испита.
- Питања у тесту су конструисана на три начина:
 - Затворена (са датим модалитетима одговора),
 - Отворена (дато је само питање, а остављен је простор за одговор) и
 - Комбинована.

У првом случају кандидати су дужни да пронађу тачне одговоре међу понуђеним модалитетима и да их заокруже. (Код једног питања може да буде један, два или више тачних одговора међу понуђеним модалитетима).

У другом случају треба дати што прецизнији и што краћи одговор на постављено питање.

Питања код којих су вршене исправке одговора, односно где се не може видети јасан и недвосмислен одговор - неће се узети у обзир.

Простор за питања на која кандидат није дао одговор обавезно се прецртава дијагоналном линијом.

Након завршетка испитног задатка, задатак се шифрира и тако шифриран оцењује од стране испитне комисије. Кандидати су обавезни да на полагање пријемног испита са собом понесу личну карту или пасош.

У прилогу на крају ове брошуре дати су текстови испитних задатака са пријемних испита у претходним годинама, као и литература за припремање пријемног испита.

Упис кандидата који су примљени на конкурс

Упис кандидата који су примљени на конкурс врши се подношењем следеће документације - образаца:

- **оригинална документа** (већ достављена приликом пријављивања)
- **два обрасца ШВ-20** (купује се на скриптарници)
- **индекс** (купује се на скриптарници)
- **матични лист** (купује се на скриптарници)
- **2 фотографије формата 4 x 6 cm**
- **1 фотографија формата 2 x 2,5 cm**
- **доказ о уплати накнаде за студије** (ако плаћају школарину).
- **семестрална уплата (325-9500800003406-16)**
- **уговор за самофинансирајуће студенте** (купује се на скриптарници).

Календар пријемног испита

Већину датума у вези са уписом студената одређује Министарство просвете па смо у могућности да дамо само оквирне термине за поједине фазе пријемног испита:

Припремна настава се организује између завршетка наставе у средњим школама и пријемног испита. То је најчешће трећа или четврта недеља месеца јуна.

Пријава за полагање пријемног испита се обавља у три дана, најчешће након 20. јуна.

Након уношења података о пријављеним кандидатима и сабирања поена из средње школе, на огласној табли и сајту Факултета се објављује листа студената пријављених за полагање пријемног испита.

Пријемни испит се за све кандидате организује у једном дану, најчешће између 30. јуна и 3. јула).

Највише пет дана након пријемног испита се објављује прелиминарна ранг листа у којој су збирно и појединачно приказани поени остварени у средњој школи, као и поени остварени на пријемном испиту). У једном од два наредна дана кандидати који су полагали пријемни испит могу погледати свој рад и евентуално уложити приговор. Приговоре разматра предметни наставник и комисија која може извршити корекцију уколико се констатује грешка у евидентирању тачних одговора или сабирању поена.

Након анализе свих приговора објављује се коначна ранг листа која се више не може мењати и по којој се врши упис студената. Упис на прву годину студија се најчешће обавља између 10. и 15. јула. Студенти који се на ранг листи налазе до броја одобреног за студирање на терет буџета не плаћају школарину, а остали се уписују као самофинансирајући. **Наглашавамо да у претходних десетак година није попуњен одобрени број за самофинансирајуће студенте.**

Уколико се након завршетка уписа неко од студената који је остварио право финансирања из буџета не појави са документацијом за упис на прву годину студија, линија која разграничава буџетске од самофинансирајућих студената се помера за број упражњених места. Ово клизање листе се обавља крајем радног дана у којем се завршава упис на прву годину студија.

Прелаз са сродних факултета

Студент може прелазити у току студија са сродних факултета ако испуни услов за упис у наредну годину студија на факултету на коме је уписан. Студент не може прећи са другог факултета у току прве и последње године студија.

Студент који на почетку школске године пређе са другог факултета, задржава стечени статус у погледу плаћања студија, а приликом преласка у току школске године, плаћа трошкове школарине.

Студент приликом уписа, поред личних докумената, подноси и уверење о положеним испитима као и план и програм студија. Декан Факултета доноси решење о признавању положених испита из предмета чији наставни програми одговарају наставним програмима Факултета.

Према Закону о високом образовању није могућ прелазак са високих школа струковних студија на академске студије.

Упис кандидата са завршеном вишом школом економског усмерења

На трећу годину студија Економског факултета могу се уписати кандидати са завршеном вишом школом економског усмерења. Ови кандидати се уписују као самофинансирајући студенти.

Кандидати са завршеном вишом школом дужни су да у оквиру треће године студија полажу допунски испит из **четири предмета**, по избору, од следећих осам предмета:

1. **Математика,**
2. **Статистика,**
3. **Економика предузећа II,**
4. **Финансијска теорија и политика,**
5. **Управљачко рачуноводство,**
6. **Економске доктрине,**
7. **Теорија и политика привредног развоја и**
8. **Национална економија.**

Студенти III године стичу право на упис IV године са положена четири испита из III године и четири допунска предмета. Ови студенти завршавају Факултет по старом наставном плану.

Кандидати који се уписују на III годину студија са завршеном вишом школом подносе следећа документа за упис:

1. **оригиналну диплому о завршеној вишој школи**
2. **уверење о положеним испитима**
3. **извод из матичне књиге рођених**
4. **два обрасца ШВ-20**
5. **индекс**
6. **матични лист**
7. **2 фотографије формата 4 x 6 cm**
8. **доказ о уплати накнаде за студије**
9. **семестрална уплата (325-9500800003406-16)**
10. **уговор (купује се на скриптарници).**

Упис у наредну годину студија

Студент се уписује у наредну годину студија сваке школске године. Упис се врши најкасније до почетка наредне школске године.

Студент може уписати наредну годину студија са:

- освојених 54 ЕСПБ за студенте који се финансирају из буџета (важи само за школску 2009/2010)
- освојених 37 ЕСПБ за самофинансирајуће студенте

Студент који се финансира из буџета задржава тај статус под условом да не понови ни једну годину у току студија.

Ако студент који се финансира из буџета понови годину студија, сноси трошкове студија за поновљену годину у висини коју одређује декан Факултета.

Самофинансирајући студент који у предвиђеном року освоји 60 ЕСПБ има право да на лични захтев пређе на финансирање из буџета. Број буџетских студената се, према Закону о високом образовању, у наредној години студија може увећати за 20%. Уколико је већи број студената остварио право преласка на буџет прави се ранг листа, а два основна критеријума су број положених испита (закључно са октобарским испитним роком) и просечна оцена.

Студент који у прве две године студија постигне просечну оцену најмање 8.5 има право да заврши студије у року краћем од предвиђеног на начин и по поступку које је прописан Статутом Факултета.

Остваривање наставног плана и програма

а) Предавања и вежбе

Предавања и вежбе почињу 1. октобра, а завршавају се 30. маја наредне године.

Студенти су обавезни да похађају часове предавања и вежби. Присуство студента предавањима и вежбама потврђује предметни наставник потписом у индексу. Без овог потписа студент не може оверити семестар.

Веће Факултета за сваку школску годину утврђује за сваки предмет из наставног плана, уџбеник, скрипту и другу обавезну литературу.

Потребна литература може се набавити куповином у скриптарници Факултета или учлањењем у библиотеку Факултета. **Уџбенике чији је издавач Економски факултет Ниш, самофинансирајући студенти добијају бесплатно, а студенти који се финансирају из буџета их могу купити по регресивној цени.**

б) Консултације

Наставници и сарадници организују консултације као помоћ студентима у савладавању и утврђивању пређеног градива, за проверавање знања и објашњење појединих појмова. Термини консултација истакнути су на огласној табли Факултета и кабинету наставника.

в) Семинарска настава

Студенти су обавезни да на првој години ураде и два семинарска рада. Потврда о положеним испитима и урађеним

семинарским радовима се подноси приликом уписа друге године. Потврду представљају унете оцене и ЕСПБ у индекс.

Радом семинарске наставе руководи предметни наставник или сарадник. Успешно урађен семинарски рад оцењује се са "прихваћен" и подаци о раду евидентирају се у индексу.

з) Стручна пракса

На четвртој години студија организује се стручна пракса, која се изводи у предузећу, односно установи, под руководством предметног наставника.

Стручну праксу студенти обављају за време зимског распуста, између VII и VIII семестра. Студенти на стручној пракси проводе 10 радних дана, у оквиру које обрађују претходно задату тему.

Пре овере VIII семестра предметни наставник, потписом у индексу, потврђује да је студент уредно похађао стручну праксу.

в) Испитни рокови

Редовни испитни рокови су:

Јунски рок који траје од 05. јуна до 05. јула.

Септембарски рок који траје од 25. августа до 15. септембра.

Октобарски рок који траје од 20. септембра до 05. октобра.

Јануарско-фебруарски рок који траје од 21. јануара до 14. фебруара.

Априлски рок који траје од 15. априла до 30. априла.

Студенти који су обновили упис године могу полагати испите из обновљене године у свим редовним и ванредним испитним роковима.

Обрасци испитних пријава могу се набавити у скриптарници Факултета.

На предлог Студентског парламента стручна служба сачињава распоред полагања испита у испитном року и истиче га на огласним таблама.

з) Завршни рад

Студент је обавезан да на крају студија напише и одбрани завршни рад.

Студент може узети тему завршног рада почев од VIII семестра.

Пријава теме завршног рада обавља се на посебном обрасцу који се добија у стручној служби за студентска питања.

Назив теме завршног рада и комисију пред којом се брани завршни рад одређује предметни професор у договору са шефом Катедре.

Студент који изврши све наставне обавезе и изradi завршни рад, подноси завршни рад ментору. На предлог ментора заказује се одбрана завршног рада.

Одбрана завршног рада је јавна.

Након јавне одбране завршног рада се издаје потврда о дипломирању у року од 7 дана, а два пута годишње Факултет организује свечану доделу диплома.

IV НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ

Комплетан процес наставе на Економском факултету у Нишу обавља 90 наставника и сарадника који су запослени на овој високошколској институцији. Од тога је 59 наставника, 17 асистената, 12 сарадника у настави и 2 предавача. Осим часова предавања и вежби сви професори и асистенти имају одређен термин за консултативну наставу. У предвиђеним терминима који су истакнути на електронској табли у холу Факултета, наставници и сарадници обављају индивидуалну (консултативну) наставу са сваким заинтересованим студентом појединачно.

Наставници и асистенти Економског факултета у Нишу су и аутори уџбеника који се користе у наставном процесу. Неки од тих уџбеника се користе и на другим факултетима.

V СЛУЖБЕ ФАКУЛТЕТА

Квалитетно обављање образовне и научне делатности подржано је радом одговарајућих стручних служби Факултета, које су организоване у оквиру Секретаријата Факултета.

Секретаријат у своме саставу има следеће стручне службе:

- стручну службу за опште послове,
- стручну службу за студентска и наставна питања,
- стручну службу за материјално-финансијско пословање,
- стручну службу центра за економска истраживања и
- стручну службу библиотеке са читаоницом и документацијом.

Рад свих служби је регулисан стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета. Тим стандардима је дефинисан начин решавања свих проблема који се могу јавити у процесу наставе, пријаве и полагања испита, добијања студентског кредита итд. Сви стандарди за обезбеђење

квалитета се могу добити у библиотеци, а налазе се се и на сајту Факултета.

VI МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Економски факултет у Нишу има веома плодну међународну сарадњу са низом високошколских институција у Европи. У ту сарадњу су укључени и студенти који посећују летње школе економије, уписују мастер студије, обављају међународну размену итд. Међународна сарадња је успостављена са факултетима и универзитетима из: Француске, Италије, Немачке, Русије, Украјине, Пољске, Бугарске, Македоније, Грчке итд. За студенте су посебно интересантне летње школе и студирање једног или више семестара на неком од Факултета у иностранству. Већ 10 година наши студенти су редовни учесници летње школе међународне економије коју организује Национални универзитет Доњецк из Украјине. Ова летња школа је посебно интересантна јер је посећују студенти економије из целог света. Студенти Економског факултета у Нишу већ неколико година организују међународну летњу школу економије. Она је прилика и за презентацију самог Факултета, али и града Ниша код студената који долазе из различитих крајева Европе.

Од пре неколико година развијена је и међународна сарадња у виду размене студената. Наши студенти су тако завршили или су још увек на мастер студијама у Нансију и Клермон Ферану (Француска), Нотингему (Велика Британија), Венецији (Италија). У најави је иста врста сарадње и са Љубљаном (Словенија), Краковом (Пољска) итд.

Економски факултет је и домаћин страним студентима који проводе извесно време у нашој средини. У школској 2007/2008 години, гости факултета су били студенти из Белгорода (Русија). У плану је и гостовање наших студената на Белгородском државном технолошком универзитету са којим Економски факултет у Нишу има плодну сарадњу.

VII БИБЛИОТЕКА

На Факултету постоји Библиотека намењена потребама научног и образовног рада. Библиотечким фондом користе се наставници и сарадници, студенти и други корисници.

Библиотечки фонд има преко 33.000 књига, и претплаћен је на више од 100 домаћих и страних часописа.

Комплетан уџбенички материјал за спремање испита на основним студијама студенти могу наћи у библиотеци Економског факултета. У саставу библиотеке је и студентска читаоница намењена самосталном раду студената.

У библиотеци је на располагању студентима по 10 примерака свих уџбеника који се користе у настави на основним академским студијама. Неки од тих примерака се могу узети на дужи временски период, а неки морају бити стално на услузи и могу се користити најдуже један дан. Остала библиотечка литература се може користити за израду семинарских радова, завршног рада итд.

Комплетан библиотечки фонд је евидентиран у електронској бази података, па се путем претраживача који је у библиотеци на услузи студентима, може лако сазнати чиме библиотека располаже на задату тему.

VIII ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Економски факултет у Нишу је у потпуности опремљен информатичком опремом, како персоналним рачунарима, тако и информационом мрежом која је повезана са универзитетским информационом системом. За потребе студената опремљене су две информатичке учионице (једна са 40 и друга са 24 рачунара). У овим учионицама се изводи настава из информатичких предмета, али студенти имају могућност и за самосталан рад. На захтев студената и других корисника Факултет издаје међународно признату диплому за рад на рачунару познатију под скраћеницом *ECDL*. Економски факултет у Нишу има лиценцу за издавање ове дипломе. Наглашавамо да је настава из предмета информатика конципирана тако да у потпуности пружа знања неопходна за добијање ове дипломе.

IX СТУДЕНТСКИ СТАНДАРД И ОРГАНИЗАЦИЈЕ

У оквиру Факултета студенти имају бројне могућности за дружење и различите ваннаставне активности. Најактивнија организација студената је Савез студената Економског факултета. То је синдикална, самостална и аполитична организација студената, која се бави питањима везаним за права студената, студентским стандардом, као и

другим питањима везаним за живот и рад студената. Највиши орган Савеза студената је Студентски парламент.

У оквиру Савеза студената делује AIESEC и СУСЕФ. AIESEC је међународно удружење студената економских факултета и факултета менаџмента. Локални комитет AIESEC-а у Нишу постоји и ради од 1968. године. Преко AIESEC-а студенти остварују сарадњу са својим колегама у иностранству. Основни пројекти су размена студената и организовање семинара и предавања из економских и других наука, пружање помоћи студентима нашег Факултета при запослењу, рад у виртуелним предузећима у циљу боље примене стечених знања у пракси итд... Студенти Економског факултета из Ниша руководе и AIESEC-ом Србије.

СУСЕФ је стручно удружење студената Економског факултета. Оно се бави организовањем стручних предавања и трибина, посета сајмовима и берзама и другим активностима које поспешују научно-истраживачку делатност студената.

У просторијама Факултета, Савез студената има Клуб студената. Он ради сваког радног дана од 8-14 часова. У њему се студенти окупљају у паузама и другим слободним тренуцима.

Савез студената руководи радом Скриптарнице Факултета. Скриптарница ради сваког радног дана од 10-13 часова. У скриптарници студенти могу набавити све потребне уџбенике, испитне пријаве, документа и обрасце потребне за упис и студије.

Х ПРИЛОГ

Литература за припремање пријемног испита

ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА (ОСНОВИ ЕКОНОМИЈЕ)

Д.Китановић, Н.Голубовић и Д. Петровић: «Приручник за полагање класификационог испита из Предмета Политичка економија (Основи економије)», Економски факултет, Ниш, 2006.

Д. Богдановић и Г.Иванишевић:«Основи економије», уџбеник за први разред економске школе,

Д.Драгишић, Б.Илић, Б.Медојевић, М.Павловић:«Основи економије», уџбеник за други разред економске школе

ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА (ПОСЛОВНА ЕКОНОМИЈА)

Б.Ставрић, Б.Пауновић и П.Бојовић:«Пословна економија», уџбеник за први разред економске школе.

Н.Фигар,Р.Милојевић: Пословна економија, приручник за припрему пријемног испита, Економски факултет, Ниш, 2006

СОЦИОЛОГИЈА

М.Митровић и С.Петровић: «Социологија», уџбеник за трећи разред стручних школа и четврти разред гимназије, «Завод за уџбенике и наставна средства», Београд, 2003.

Петар Хафнер, «Приручник за полагање пријемног испита из Социологије», Економски факултет, Ниш, 2006.

МАТЕМАТИКА

С. Богдановић, М.Милојевић, Ж. Поповић, Н.Стојковић: «Збирка задатака из Математике за пријемни испит на Економском факултету у Нишу», «МБ-Графика», Ниш, 2003.

В.Богославов: «Збирка задатака из Математике I», 2002.

В.Богославов: «Збирка задатака из Математике II», 2002.

Примери испитних задатака за полагање класификационог испита

РЕШЕЊА ЗА ТЕСТ ИЗ ОСНОВА ЕКОНОМИЈЕ (ПОЛИТИЧКА ЕКОНОМИЈА)

(Тачни одговори на питања дати су у курсиву и болдирано)

1. Наведи основне фазе друштвене репродукције.

Производња, расподела, размена и потрошња.

2. Шта је друштвени бруто производ?

Друштвени производ представља укупно произведену количину материјалних добара и извршених услуга у једној заједници (држави) током једне године.

3. Робна производња је:

- a) такав облик организације друштвене производње где је веза између производње и потрошње непосредна (директна)
- b) такав облик организације друштвене производње где се производи за сопствене потребе
- c) ***такав облик организације друштвене производње где је веза између производње и потрошње посредна (индиректна) и остварује се путем тржишта (заокружи тачан одговор)***

4. Шта је употребна вредност и какво је то својство робе?

Употребна вредност представља скуп корисних својстава робе, којима се могу задовољити људске потребе.

То је природно својство робе

5. Наведи историјске облике изражавања вредности робе.

- ***прост или случајан,***
- ***развијени***
- ***општи***
- ***новчани***

6. У каквом односу могу бити тржишна цена и тржишна вредност робе?

- *тржишна цена може да буде једнака тржишној вредности (када је понуда једнака тражњи)*
- *тржишна цена може да буде мања од тржишне вредности (када је понуда већа од тражње)*
- *тржишна цена може да буде већа од тржишне вредности (када је понуда мања од тражње)*

7. Када је понуда еластична а када нееластична?

Понуда је еластична када мале промене у цени доводе до великих промена у понуди робе. Понуда је нееластична када велике промене у цени доводе до изразито малих промена у понуди, односно не доводе до промена у понуди.

8. Како се фактори производње деле са становишта могућности њихове супституције?

- *супститутивни – који се могу међусобно замењивати до одређене границе,*
- *комплементарни – који се не могу међусобно замењивати, већ повећање утрошака једног фактора производње захтева повећање утрошака и другог фактора производње.*

9. Како се дели тржиште хартија од вредности?

- *примарно (прва продаја емитованих хартија од вредности)*
- *секундарно (даље купопродајне трансакције на берзама специјализованим за промет хартија од вредности)*

10. Вертикална конкуренција је:

- a) конкуренција измeдју предузећа исте гране
 - b) конкуренција измeдју предузећа различитих привредних грана**
 - c) конкуренција на тржишту на коме постоји само један продавац и мноштво купаца
- (заокружи тачан одговор)

11. На које елементе се дели профит под утицајем развоја зајмовног капитала:

- a) предузетничку добит и дивиденду

- b) предузетничку добит и ренту
 - c) **предузетничку добит и камату**
- (заокружи тачан одговор)

12. Који су основни облици земљишне ренте?

Основни облици земљишне ренте су апсолутна и диференцијална рента.

13. Трустови су:

- a) најлабавији облик удруживања монополских предузећа
 - b) **највиши и најчврћи облик удруживања предузећа унутар једне гране**
 - c) комплекси великог броја предузећа различитих грана привреде
- (заокружи тачан одговор)

14. Монопол је:

- a) **такво тржишно стање где на страни понуде постоји само један продавац, а на страни тражње мноштво купаца**
 - b) такво тржишно стање где на страни понуде постоји мноштво продаваца, а на страни тражње један купац
 - c) такво тржишно стање где на страни понуде и тражње постоји мноштво учесника
- (заокружи тачан одговор)

15. Акумулација је:

- a) континуирано одвајање дела укупног прихода ради надокнаде утрошених средстава за рад
 - b) **континуирано одвајање дела присвојеног профита ради увећања капитала, проширења и усавршавања производње**
 - c) континуирано одвајање дела укупног прихода ради надокнаде утрошених предмета рада и радне снаге
- (заокружи тачан одговор)

ЕКОНОМИКА ПРЕДУЗЕЋА

НАПОМЕНА: На питања са датим алтернативним одговорима одговорите заокруживањем слова испред одговора који сматрате тачним.

Елементи улагања у репродукцију су:

- а) утрошци и трошкови
- б) радни колектив, предмети рада и готови производи
- ц) радна снага, средства за рад и предмети рада**
- д) радни колектив, средства за производњу, организација и резултати пословања
- е)

Репродукција је:

- а) стално обнављање производње и услова за производњу**
- б) стално обнављање улагања у производњу
- ц) стално обнављање производних активности
- д) стално обнављање финансијских потенцијала
- е) стално обнављање производње

Према делатности носиоци привређивања се деле на:

- а) производне и потрошачке**
- б) производне и услужне
- ц) производне, трговинске и финансијске
- д)

е) производне и разменске

Основни носилац привређивања у области личне потрошње је:

Елементи структуре предузећа као система су:

- а) радна снага, средства за рад и предмети рада
- б) новац, ствари и права
- ц)

д) радни колектив, средства за производњу, организација и резултати пословања

е) трошкови и ангажовање

Амортизовање средстава за рад је:

а) новчани израз трошња средстава за рад

б) процес смањења вредности средстава за рад

ц) процес смањења вредности средстава за производњу

д) процес стварног физичког трошења средстава за рад

е)

Тржишна вредност акције зависи од:

а) висине добитка који предузеће остварује, перспективе пораста добитка и износа дивиденди које предузеће исплаћује акционарима.

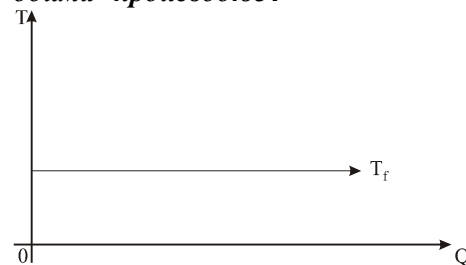
б) номиналне вредности акција

ц) одлуке комисије за хартије од вредности

д)

е) конкуренције на секундарном тржишту хартија од вредности и берзанских кретања

Прикажите графички кретање укупних фиксних трошкова у зависности од промена обима производње.

Хоризонтална или техничка подела рада представља:

а)

б) поделу задатака предузећа у функцији управљања на поједине органе управљања

ц) разграничење надлежности између различитих хијерархијских нивоа у функцији руковођења

д) поделу задатка предузећа на конкретне задатке и задужења појединаца у процесу рада

е) поверавање задатака, координација бројних активности и контрола остваривања задатака

Секундарне функције настају:

а) техничком поделом рада у оквиру примарне функције извршења

б) техничком поделом рада у оквиру примарне функције управљања

ц) техничком поделом рада у оквиру примарне функције руковођења

д) техничком поделом рада између предузећа у истој грани

е)

Патент је:

а) докуменат о заштити проналаска

б) право коришћења лиценце

ц) докуменат о правилима и процедурама у пословању предузећа

д)

е) докуменат о стандардима предузећа

Појавни облици обртних средстава предузећа у облику права су:

а) ненаплаћена потраживања за продате готове производе и извршене услуге

б)

ц) патенти и лиценце

д) финансијске обавезе предузећа

е) дати аванси по основу којих предузеће треба да добије неке производе или услуге

Основне врсте трошкова средстава за рад су:

а) хабање, старење (корозија, "зуб времена") и квар и лом

б) амортизација, трошкови одржавања средстава за рад и трошкови ситног инвентара

ц) шкарт, кало и растур

д) физичко трошење и економско (морално) застаривање

е)

Редовна контрола ангажовања средстава предузећа састоји се у контроли:

а) суме ангажованих средстава (C)

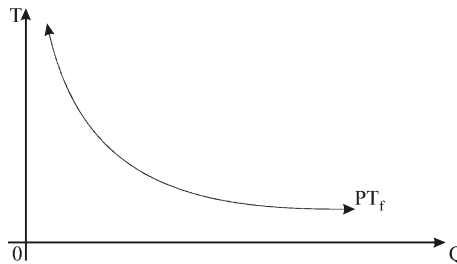
б)

ц) дужине циклуса ангажовања (X)

д) дужине циклуса репродукције

е) величине ангажованих средстава у технолошкој фази

Прикажите графички кретање просечних фиксних трошкова у зависности од промена обима производње.

С О Ц И О Л О Г И Ј А

1. Одредите појам Социологије.

Социологија је општа, теоријска и основна наука о друштву као целини свих друштвених појава.

2. Који приступ предмету истраживања карактерише Социологију?

За социологију је карактеристичан глобални социолошки приступ свим друштвеним појавама.

3. Одредите појам социолошког закона

Социолошки закон је језички прецизан и логички исправан став (исказ) о објективно постојећим, општим, нужним, суштинским и релативно сталним везама и односима међу друштвеним појавама.

4. Која су два основна типа разговора који се води у научне сврхе?

- а) Интервју
- б) Анкета

5. Који мислиоци су поставили темеље Социологије као науке средином 19. века?

Огист Конт, Херберт Спенсер, Карл Маркс.

6. Наведите битне димензије сваког глобалног друштва

- а) Функционална (хоризонтална)
- б) Слојна (вертикално хијерархијска)
- в) Просторна (територијална)
- г) Временска (историјска)

7. Одредите појам породице

Породица је примарна био-психо-социјална заједница родитеља и њихове рођене или усвојене деце.

8. Шта су етничке заједнице?

Етничке заједнице су глобалне, велике, сложене и трајне друштвене групе састављене од појединаца и друштвених група које говоре истим језиком, живе на истој територији и имају заједничку политичку и културну историју.

9. Шта чини темељ друштвених неједнакости?

- а) Својина,
- б) Друштвена моћ.

10. Појам друштвеног развоја

Друштвени развој је низ повезаних промена истог смера које доводе до стварања нових творевина у друштву као целини или у неком његовом важном делу.

11. Наведите основне типове морала

- а) Традиционални
- б) Утилитаристички
- в) Морал врлина
- г) Императивни или нормативни морал
- д) Стваралачки или делотворни морал.

12. Шта је глобализација?

Глобализација је савремени глобални процес узајамног повезивања и уједначавања разних друштава и култура на светском плану.

13. Појам друштвене структуре

Друштвена структура је релативно стабилан склоп односа између елемената из којих се једно друштво састоји (друштвеног деловања појединаца и група, организација, установа) који све елементе повезује у једну уређену и трајну целину.

14. Шта је друштвена промена?

Друштвена промена јесте разлика између два стања друштвене структуре.

15. Појам културе

Култура обухвата човеково свесно и планско преображавање природе, али и стварање

духовних вредности којима се потврђује његов
специфичан положај у свету.

МАТЕМАТИКА

REŠENJA TESTA IZ MATEMATIKE NA KLASIFIKACIONOM ISPITU 2008. GODINE

1. Uprostiti izraz $I = \frac{2}{x-1} - \frac{x^2+1}{x^2-1} + \frac{x}{x+1}$.

$$\begin{aligned} I &= \frac{2}{x-1} - \frac{x^2+1}{(x-1)(x+1)} + \frac{x}{x+1} = \frac{2(x+1) - (x^2+1) + x(x-1)}{(x-1)(x+1)} \\ &= \frac{2x+2-x^2-1+x^2-x}{(x-1)(x+1)} = \frac{x+1}{(x-1)(x+1)} = \frac{1}{x-1}, x \neq \pm 1. \end{aligned}$$

2. Rastaviti na faktore polinom $P(x) = x^5 - x^3 - x^2 + 1$.

$$\begin{aligned} P(x) &= x^3(x^2-1) - (x^2-1) = (x^2-1)(x^3-1) \\ &= (x-1)(x+1)(x-1)(x^2+x+1) = (x+1)(x-1)^2(x^2+x+1). \end{aligned}$$

3. Odrediti NZD za polinome $x^2 - y^2$ i $x^2 - 2xy + y^2$.

$$x^2 - y^2 = (x-y)(x+y); \quad x^2 - 2xy + y^2 = (x-y)^2;$$

$$NZD = x - y.$$

4. Rešiti jednačinu $\frac{6x-1}{2+x} = 3$.

$$\text{Za } x \neq -2, \text{ je } \frac{6x-1}{2+x} = 3 \iff 6x-1 = 3(2+x) \iff 3x=7 \iff x = \frac{7}{3}.$$

5. Odrediti konstante A i B tako da važi $\frac{A}{x-3} + \frac{B}{2x+4} = \frac{2x+1}{(x-3)(2x+4)}$.

$$\begin{aligned} \frac{A}{x-3} + \frac{B}{2x+4} &= \frac{2x+1}{(x-3)(2x+4)} \iff \frac{A(2x+4)}{x-3} + \frac{B(x-3)}{2x+4} = \frac{2x+1}{(x-3)(2x+4)} \\ &\iff \frac{2Ax+4A+Bx-3B}{(x-3)(2x+4)} = \frac{2x+1}{(x-3)(2x+4)} \Rightarrow \end{aligned}$$

$$(2A+B)x+4A-3B=2x+1 \iff 2A+B=2 \wedge 4A-3B=1 \iff A=\frac{7}{10} \wedge B=\frac{3}{5}.$$

6. Rešiti sistem jednačina $\frac{y}{x} = \frac{1}{2} \quad \wedge \quad 2x+y=15$.

$$\begin{aligned} \frac{y}{x} = \frac{1}{2} \wedge 2x+y=15 &\iff x=2y \wedge 2x+y=15 \iff x=2y \wedge 2(2y)+y=15 \\ &\iff x=2y \wedge 5y=15 \iff y=3 \wedge x=6. \end{aligned}$$

7. Rešiti jednačinu $x^2 + 2x - 15 = 0$.

$$x_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{(2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (-15)}}{2 \cdot 1} \iff x_{1,2} = \frac{-2 \pm \sqrt{64}}{2} \iff x_{1,2} = \frac{-2 \pm 8}{2} \iff x_1 = 3 \vee x_2 = -5.$$

8. Za koju vrednost parametra $m \in \mathbb{R}$ kvadratna jednačina $mx^2 + 6x + 3 = 0$ ima dvostruko rešenje?

$$D = 0 \iff 36 - 12m = 0 \iff m = 3.$$

9. Rešiti nejednačinu $x(x-1) < 6$.

$$\begin{aligned} x(x-1) < 6 &\iff x^2 - x - 6 < 0 \iff (x-3)(x+2) < 0 \iff \\ &(x-3 < 0 \wedge x+2 > 0) \vee (x-3 > 0 \wedge x+2 < 0) \iff x \in (-2, 3). \end{aligned}$$

10. Odrediti oblast definisanosti, nulu, znak i nacrtati grafik funkcije $y = \ln x$.

$$D = \{x \in \mathbb{R} \mid x > 0\} = (0, +\infty) = \mathbb{R}^+.$$

$$y = 0 \iff \ln(x) = 0 \iff x = e^0 \iff x = 1 \text{ - nula funkcije.}$$

$A(1, 0)$ i $B(e, 1)$ - tačke koje pripadaju grafiku.

$$y > 0 \text{ za } x \in (1, +\infty) \text{ i } y < 0 \text{ za } x \in (0, 1).$$

11. Rešiti jednačinu $\frac{\ln x^2}{\ln(1-x)} = 2$.

$$\frac{\ln x^2}{\ln(1-x)} = 2 \iff 2 \ln x = 2 \ln(1-x) \iff \ln x = \ln(1-x) \iff$$

$$x = 1-x \iff 2x = 1 \iff x = \frac{1}{2}.$$

12. Rastaviti na faktore polinom $81x^3 - 3$.

$$81x^3 - 3 = 3(27x^3 - 1) = 3(3^3x^3 - 1) = 3((3x)^3 - 1^3) = 3(3x-1)(9x^2 + 3x + 1).$$

13. Rešiti nejednačinu $(3x-4)(2-x) \geq 0$.

$$\begin{aligned} (3x-4)(2-x) \geq 0 &\iff (3x-4 \geq 0 \wedge 2-x \geq 0) \vee (3x-4 \leq 0 \wedge 2-x \leq 0) \iff \\ &(x \geq \frac{4}{3} \wedge x \leq 2) \vee (x \leq \frac{4}{3} \wedge x \geq 2) \iff \frac{4}{3} \leq x \leq 2 \vee x \in \emptyset \iff x \in \left[\frac{4}{3}, 2\right]. \end{aligned}$$

14. Rešiti jednačinu $\left(\frac{1}{8}\right)^{2x+1} = 2^{3x}$.

$$\left(\frac{1}{8}\right)^{2x+1} = 2^{3x} \iff \left(\frac{1}{2^3}\right)^{2x+1} = 2^{3x} \iff (2^{-3})^{2x+1} = 2^{3x} \iff$$

$$2^{-3(2x+1)} = 2^{3x} \iff -6x - 3 = 3x \iff -3 = 9x \iff x = -\frac{1}{3}.$$

15. Napisati kanonski oblik parabole $y = x^2 - 4x + 3$.

$$y = 1 \left(x + \frac{-4}{2 \cdot 1}\right)^2 + \frac{4 \cdot 1 \cdot 3 - (-4)^2}{4 \cdot 1} = (x-2)^2 - 1.$$

Надамо се да су Вам понуђене информације из ове публикације помогле да стекнете увид о квалитету услуга које пружа Економски факултет из Ниша. Свим ученицима који се уписују на студије желимо да упишу оно што воле. А ако је то економија онда је

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ НИШ

ПРАВИ ИЗБОР

ФАКУЛТЕТ СА ТРАДИЦИЈОМ

САДРЖАЈ

I Образовна делатност Факултета	4
II Шема наставног плана	7
III Информације о болоњском процесу.....	21
IV Упис на основне студије	23
V Наставници и сарадници	32
VI Службе Факултета	32
VII Међународна сарадња	33
VIII Библиотека	34
IX Информациони систем	35
IX Студентски стандард и организације	36
X Прилог - литература за припремање пријемног испита	37